

Stručno-naučni seminar sa međunarodnim učešćem „Dani defektologa Srbije 2015“

Miodrag NEDELJKOVIĆ¹

Razvojni centar Društva defektologa Srbije, Beograd, Srbija

Tradicija januarskih okupljanja defektologa iz Srbije i zemalja u okruženju nastavljena je i na ovogodišnjim susretima, održanim u Kragujevcu od 14. do 17. januara 2015. godine. Centralna tema ovogodišnjeg skupa nosila je naziv „Deca i učenici sa teškim i višestrukim smetnjama u razvoju i osobe sa invaliditetom“. Stručno-naučni seminar sa međunarodnim učešćem „Dani defektologa Srbije 2015“, pored učesnika iz Srbije okupio je i kolege iz Makedonije, Crne Gore i Hrvatske. Organizatori skupa bili su Društvo defektologa Srbije i Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. Skup je akreditovan kod Zavoda za unapređenje obrazovanja i vaspitanja, sa 4 boda i kod Komore za socijalnu zaštitu (10 boda za pasivo i 20 boda za aktivno učešće).

Skup je trajao četiri dana. Prvi radni dan je bio plenarnog karaktera. Drugog dana radilo se po tematskim sesijama. Treći radni dan bio je rezervisan za realizaciju tematskih radionica i završnu tribinu, dok je četvrtog dana zatvoren skup. Za ovogodišnji skup defektologa prijavljeno je ukupno 103 rada, sa učešćem 179 autora, pri čemu je saopšteno više od 80% prijavljenih radova.

Na otvaranju skupa, učesnicima se obratio predsednik Upravnog odbora Siniša Ranković koji je predstavio je novo rukovodstvo Društva defektologa Srbije i govorio o novoj programskoj orijentaciji i planovima Društva. Zatim su uručene tradicionalne nagrade „prof. Miodrag V. Matic“ zaslužnim ustanovama i pojedincima. U okviru ustanova, ovogodišnji laureat je Škola za osnovno i srednje obrazovanje „Vuk Karadžić“ iz Sombora, u čije ime je nagradu primila Sonja Durut, direktor Škole. Kao zaslužni pojedinac, ovim prestižnim priznanjem nagrađena je koleginica Tatjana Govedarica, defektolog – specijalista opšte defektologije, u penziji. Pored njih, tradicionalno su nagrađeni istaknuti učenici sa smetnjama u razvoju, kao i student generacije Univerziteta u Beogradu – Fakulteta za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. Na kraju svečanog dela, istaknutim i zaslužnim koleginicama i

1 Miodrag Nedeljković, mioned@gmail.com

kolegama dodeljen je status počasnog člana Društva defektologa Srbije, kao priznanje za pruženi doprinos razvoju struke i nauke i rezultate u profesionalnom radu.

Plenarni deo je otvorila Ines Delzzoto iz Centra za rehabilitaciju „Veruda“, Pula, koja je govorila o instrumentima asistivne tehnologije i njihovom značaju za ostvarivanje autonomije kod osoba sa posebnim potrebama. Prof. dr Branka Jablan sa Univerziteta u Beogradu – Fakulteta za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju dala je osvrt na obrazovanje višestruko ometene vizuelno oštećene dece. Na samom kraju plenarnog dela, doc. dr Gordana Nikolić sa saradnicama je prikazala iskustva roditelja dece sa smetnjama u razvoju.

Drugog dana skupa prezentovani su stručni i naučni radovi učesnika. Radilo se po tematskim sesijama: 1) socijalna zaštita i prevencija, 2) edukacija, i 3) zdravstvo i rehabilitacija, uz zajedničko učešće defektologa svih usmerenja. Pored toga, u centralnom holu realizovana je i sesija poster prezentacija (14 prezentacija). Na skupu su bili daleko zastupljeniji stručni (oko 80%) u odnosu na radove naučnog karaktera.

Trećeg dana skupa realizovane su dve radionice Razvojnog centra Društva defektologa Srbije. Prva radionica bila je posvećena aktuelnoj temi, značaju primenjene bihevioralne analize (ABA) u radu sa decom sa autističkim spektrom poremećaja i privukla je veliku pažnju učesnika. Voditelj radionice, doc. dr Gordana Nikolić, prikazala je elemente ABA metoda i učesnicima približila osnovne informacije o nastanku i razvoju metoda, osnovnim principima u radu, kao i informacije o mogućnostima sticanja obuke za primenu ABA metoda. Drugu radionicu, pod nazivom „Primena asistivne tehnologije (AT) u rehabilitaciji dece sa višestrukim smetnjama u razvoju“ realizovala je gošća iz Hrvatske Ines Delzotto. Ona je prisutne upoznala sa pojmom AT, terminološkim odrednicama, podelom AT opreme i mogućnostima njene primene. Kroz prikaz konkretnih primera prezentovane su su dobiti od primene AT opreme i dat je prikaz slučaja uspešne rehabilitacije uz pomoć primene AT opreme. U nastavku radnog dela skupa, realizovan je trening pod nazivom „Strategija prevladavanja stresa i emocionalne iscrpljenosti, autora Nebojše Nikolića, Mladena Stankovića i Svetlane Matić Morović iz ŠOSO „Milan Petrović“ sa domom učenika iz Novog Sada.

Završna tribina skupa, u poslepodnevnim satima trećeg radnog dana, ponudila je okvir za rezime rada celog skupa. U prvom delu tribine uvodničari su otvorili određene, značajne teme, nakon čega je ostavljen prostor za

diskusiju prisutnih učesnika. Siniša Ranković, predsednik Upravnog odbora Društva defektologa Srbije predstavio je ključne rezultate rada Društva i nagovestio programske prioritete budućeg delovanja. Drugi uvodničar, prof. dr. Jasmina Kovačević, dekan Fakulteta za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju je informisala prisutne o završenom procesu akreditacije fakulteta i uvođenju nove koncepcije organizacije studijskih programa. Nagoveštena je i mogućnost organizovanja specijalističkih studija za oblast senzomotorne integracije i oblast opšte defektologije. Mr Miodrag Nedeljković, sekretar Razvojnog centra Društva defektologa Srbije predstavio je nacrt akcionog plana Društva, sa pregledom ključnih oblasti i aktivnosti programskog delovanja. Mr Stevan Nestorov, iz nevladine organizacije „Pomoć porodici“ je predstavio svoju organizaciju i naglasio značaj saradnje civilnog i javnog sektora, u delu mogućnosti obezbeđivanja pomoći i podrške porodicama dece sa smetnjama u razvoju.

Glavni zaključci i preporuke skupa, izvedeni na sesijama i u okviru diskusije nakon održane tribine ogledaju se u sledećem: 1) istaknutoj potrebi za uključivanjem Društva defektologa Srbije u strategiju razvijanja dnevnih usluga u lokalnoj zajednici kao uslov uspešne deinstitutionalizacije, 2) neophodnosti pokretanja inicijative u formi peticije za uključivanje defektologa kao stalnog člana stručnog tima Interesornih komisija, 3) neophodnosti aktivnog učešća Društva defektologa Srbije u izradi zakonskih i podzakonskih akata, relevantnih za delatnost defektologa u sektorima obrazovanja, socijalne i zdravstvene zaštite, i 4) naglašenoj potrebi za intenzivnijim medijskim promovisanjem i aktivnijom afirmacijom Društva defektologa Srbije.